

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

PROGRAM DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

SENIOR V DOMÁCÍ PÉČI

2019

Obsah

1. Identifikační údaje programu dalšího vzdělávání	3
2. Profil absolventa	4
Výsledky vzdělávání	4
3. Charakteristika programu dalšího vzdělávání.....	4
Pojetí a cíle programu dalšího vzdělávání.....	4
Organizace výuky	4
Prostorové, materiální a technické zabezpečení výuky	5
Lektorské zabezpečení výuky	5
Vedení dokumentace programu dalšího vzdělávání:.....	5
Metodické postupy výuky	5
Postupy hodnocení výuky	6
4. Učební plán.....	7
5. Optimální trajektorie.....	7
6. Moduly programu dalšího vzdělávání	8
Příloha č. 1 – Vzor Certifikát o absolvování programu dalšího vzdělávání	39
Příloha č. 2 – Způsob zjišťování zpětné vazby od účastníků	40

1. Identifikační údaje programu dalšího vzdělávání

Název programu dalšího vzdělávání	Senior v domácí péči
Typ programu dalšího vzdělávání	Program dalšího vzdělávání prohlubující kvalifikaci
Vstupní požadavky na uchazeče	Nelékařský zdravotnický pracovník s odbornou způsobilostí k výkonu povolání nelékařského zdravotnického pracovníka dle zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů.
Podmínky zdravotní způsobilosti uchazeče	ne
Forma výuky	Prezenční
Délka výuky	32 hodin (23 teorie, 9 praktické cvičení)
Způsob ukončení	Započtení úspěšně absolvovaných modulů
Certifikát	Certifikát o absolvování programu dalšího vzdělávání

2. Profil absolventa

Výsledky vzdělávání

Absolvent programu dalšího vzdělávání je schopen:

- orientovat se v problematice dlouhodobé domácí péče o seniora,
- respektovat etické a společenské normy ve vztahu k seniorům,
- vyhodnotit rizika u seniorů, sestavit plán péče respektující individualitu a zvláštnosti přístupu k seniorům v multidisciplinárním pojetí,
- mít přehled o metodách a specifikách práce, sociálních službách, které pozitivně ovlivní kvalitu života seniorů,
- osvojit si metody hodnocení funkčního stavu a individuálních biopsychosociálních potřeb seniora,
- pochopit problematiku seniorského věku a změn ve stáří,
- naučit se různé postupy pro navázání komunikace se seniory,
- přizpůsobit komunikaci komunikační bariéry seniora.

3. Charakteristika programu dalšího vzdělávání

Pojetí a cíle programu dalšího vzdělávání

Program dalšího vzdělávání Senior v domácí péči připravuje účastníky pro práci zdravotnických pracovníků v oblasti domácí péče. Program dalšího vzdělávání je koncipován tak, aby poskytl absolventovi odborné vědomosti a praktické dovednosti při práci se seniory.

Organizace výuky

Výuka programu dalšího vzdělávání je realizována prezenční formou a modulovým systémem. Celková hodinová dotace je 32 hodiny, z toho 23 hodiny teoretické výuky a 9 hodin praktického nácviku. Teoretická výuka probíhá v klasické učebně s počítačovou technikou, dataprojektorem, připojením k internetu. Praktická výuka probíhá v odborné učebně, která je vybavena počítačovou technikou, připojením k internetu, dataprojektorem, modely a pomůckami pro výuku ošetrovatelství nebo pečovatelství.

Délka vyučovací hodiny (teoretické i praktické) je 45 minut.

Na začátku výuky budou uchazeči seznámeni s BOZP.

Výuka bude ukončena testem a praktickým zkoušením.

Forma výuky:

Realizace teoretické výuky bude prostřednictvím

- frontální,
- skupinové,
- kooperativní,

Projekt Inovace VOV – Zdravotnická oblast – Klíčová aktivita č. 6

Program dalšího vzdělávání – Senior v domácí péči

- individualizované výuky,
Realizace praktické výuky bude formou praktického nácviku na modelech.

Prostorové, materiální a technické zabezpečení výuky

Pro výuku je k dispozici minimálně následující materiálně- technické zázemí:

- PC technika, dataprojektor,
- Odborná učebna pro výuku ošetřovatelství nebo pečovatelské péče.

Lektorské zabezpečení výuky

Požadovaná kvalifikace lektorů programu dalšího vzdělávání:

- a) **Odborná způsobilost:** vzdělání VOŠ nebo VŠ, které odpovídá vyučovanému modulu
- b) **Pedagogická způsobilost:** bakalářské nebo magisterské studium pedagogiky nebo andragogiky - není podmínkou
- c) **Odborná praxe:** alespoň 5 let práce se seniory

Vedení dokumentace programu dalšího vzdělávání:

V souvislosti s programem dalšího vzdělávání je vedena dokumentace o:

- a) **zahájení vzdělávání** (vstupní dotazník účastníka vzdělávání, vč. uvedení jeho identifikačních údajů),
- b) **průběhu vzdělávání** („evidence výuky“, ve které bude uveden datum konání výuky, hodinový rozsah výuky s rozdělením na teoretickou a praktickou výuku, konkrétní obsah výuky, evidence účastníků programu dalšího vzdělávání, jméno a podpis vyučujícího),
- c) **ukončení vzdělávání** (evidence účastníků o docházce, certifikát).

Pozn.: Tyto doklady jsou ve vzdělávací instituci uchovávány. Pokud bude program dalšího vzdělávání následně akreditován, tak vždy po dobu platnosti akreditace, popř. do doby ukončení programu dalšího vzdělávání zahájeného v době platnosti udělené akreditace.

Kopie vydaných certifikátů jsou ve vzdělávací instituci uchovávány v souladu se zákonem o archivnictví.

Metodické postupy výuky

Výukové metody:

- přednáška,
- řešení modelových situací,
- praktické cvičení.

Lektor bude přizpůsobovat výuku všem relevantním podmínkám, zejména skutečnosti, že se jedná o dospělé účastníky vzdělávání. Bude spojovat teorii s praxí a využívat praktických zkušeností účastníků, dbát na přiměřenost, individuální přístup, názornost a trvanlivost získaných

Projekt Inovace VOV – Zdravotnická oblast – Klíčová aktivita č. 6
Program dalšího vzdělávání – Senior v domácí péči

znalostí a dovedností. Důraz je kladen na praktickou výuku, která tvoří část programu dalšího vzdělávání.

Postupy hodnocení výuky

Jestliže absolvent dosáhl alespoň 80% účasti na vzdělávání, vystaví se mu Certifikát o absolvování programu dalšího vzdělávání.

4. Učební plán

Název modulů	Hodinová dotace	
	Teoretická výuka	Praktická výuka
M1 Změny ve stáří	2	1
M2 Zásady komunikace s geriatrickým pacientem	3	1
M3 Imobilita ve stáří	3	1
M4 Pády a nestabilita u seniorů	3	1
M5 Týrání a zanedbávání seniorů	2	-
M6 Poruchy paměti seniorů	1	1
M7 Inkontinence ve stáří	3	2
M8 Syndrom dehydratace u seniorů	2	-
M9 Syndrom teplotní zátěže a teplotního poškození ve stáří	2	-
M10 Sociální služby pro seniory	2	2

5. Optimální trajektorie

M1 → M2 → M3 → M4 → M5 → M6 → M7 → M8 → M9 → M10

Vysvětlivky:

Zpravidla volně navazuje jeden modul na druhý, nelze však studovat pouze jeden vybraný modul.

6. Moduly programu dalšího vzdělávání

Název modulu	M1 Změny ve stáří		
Délka modulu	3 hodiny (2 hodiny teorie, 1 hodina praktického cvičení)		
Typ modulu	Povinný		
Stručná anotace vymezující cíle modulu			
<p>Účastníci modulu se seznámí s problematikou stáří a stárnutí. Získají přehled o somatických, psychických změnách ve stáří. Účastník bude schopen definovat postupné změny stárnutí a vyhodnotit situace spojené se základními změnami stárnutí a stáří, bude schopen edukovat rodinu v přístupu k seniorovi. Na modelových situacích a modelu stáří, gerontooblekem si účastníci vyzkouší zážitkovou zkušenost zaměřenou na somatickou a smyslovou problematiku stáří. Absolvent programu dalšího vzdělávání získá informace o funkčních změnách orgánových systémů způsobených stárnutím organismu. Dozví se, jak se stáří promítá do psychických procesů člověka a jak ovlivňuje jeho sociální začlenění. Bude veden k důstojnému zacházení se stárnoucím člověkem při zachování úcty a respektu k individualitě každého jedince.</p>			
Předpokládané výsledky výuky			
<p>Absolvent modulu bude schopen:</p> <ol style="list-style-type: none"> Definovat pojem stárnutí, stáří a životní dráhy stárnutí, vyhodnotit stáří a stárnutí jako společenský fenomén, rozeznat změny podmíněné stárnutím <ul style="list-style-type: none"> - tělesné změny - psychické změny - emocionální změny - změny životního stylu, objasnit rizikové faktory ovlivňující nemoci ve stáří, charakterizovat potřeby seniorů. 			
Učivo / obsah výuky			
<ul style="list-style-type: none"> • Stáří a stárnutí • Stáří jako společenský fenomén • Somatické, psychické a emocionální změny • Sociální změny a změny životního stylu • Rizikové faktory ovlivňující nemoci ve stáří • Potřeby seniorů 			
Postupy výuky			
<p>Přednášky, Praktická cvičení, Účastník modulu si vyzkouší fyzickou a psychickou zátěž u seniora na modelu stáří</p>			

(gerontoobleku).

Vyučující sám volí odpovídající formu prezentace učiva podle tématu, které vyučuje.

Z hlediska vyučovacích metod může vyučující zvolit některou z metod slovních, názorných, praktických nebo aktivizačních.

Důraz je kladen na řízené rozhovory s účastníky vzdělání, diskuse i besedy.

Při výuce je využívána moderní didaktická technika, která umožňuje zpestřit výuku a využít výukové programy. Využívány jsou také techniky, které vedou k samostatnému učení a práci účastníků.

Je kladen důraz na dostatečné praktické procvičení ošetrovatelských výkonů, edukačních postupů a komunikativních dovedností účastníků.

Cílem výše uvedených vyučovacích metod a forem výuky je podpořit aktivitu, spolupráci účastníků, rozvíjet samostatnost a zodpovědnost a podporovat rozvoj jejich komunikativních a personálních kompetencí.

Ukončení modulu

V průběhu výuky bude lektor pozorovat spolupráci jednotlivých účastníků, povede s nimi rozhovor, na základě těchto informací rozhodne, zda účastník dosáhl požadovaných výsledků, pokud nebude přesvědčen o tom, že účastník dosáhl všech požadovaných výsledků modulu, zadá účastníkovi úkol, při jehož splnění bude mít účastník možnost prokázat, že skutečnými kompetencemi disponuje. Jestliže absolvent dosáhl alespoň 80% účasti na vzdělávání (v programu dalšího vzdělávání) a prokáže zvládnutí všech kompetencí, vystaví se mu Certifikát o absolvování programu dalšího vzdělávání.

Parametry pro hodnocení výsledků výuky

výsledek výuky	parametry pro hodnocení
a)	Věcná správnost a obsahová úplnost při charakteristice stáří a životní dráhy stárnutí: definuje pojem stárnutí, stáří a životní dráhy stárnutí
b)	vyhodnotí stáří a stárnutí jako společenský fenomén
c)	rozezná změny podmíněné stárnutím: tělesné změny, psychické změny, emocionální změny, změny životního stylu
d)	objasní rizikové faktory ovlivňující nemoci ve stáří
d)	charakterizuje potřeby seniorů

Doporučená literatura pro lektory

Mlýnková, J.: Péče o staré občany. Praha, Grada Publishing, a.s.,

Haškovcová, H.: Manuálek sociální gerontologie. Brno. IDVPZ, 2002

Dvořáčková, D.: Kvalita života seniorů v domovech pro seniory. Praha Grada Publishing, a.s., 2012

Holmerová, I.: Dlouhodobá péče. Praha, Grada Publishing, a.s., 2014

Kalvach, Z.: Geriatrické syndromy a geriatrický pacient. Grada Publishing, a.s., 2008

Pokorná, A.: Ošetřovatelství v geriatrii. Praha Grada Publishing, a.s., 2013

Název modulu	M2 Zásady komunikace s geriatrickými pacienty		
Délka modulu	4 hodiny (3 hodiny teorie + 1 hodina praktického cvičení)		
Typ modulu	Povinný		
Stručná anotace vymezující cíle modulu <p>Modul poskytuje poznatky zaměřené na komunikaci se seniory. Cílem modulu je seznámit účastníky s problematikou komunikace a dalšími interakcemi a vyvarovat se nejčastějších problémů v komunikaci se seniory. Využívat v praxi komunikační dovednosti a zásady komunikace starších osob a seniorů. Naučí je různé postupy pro navázání komunikace se seniory v institucích i v domácím prostředí. Pozornost bude zaměřena i na ageismus a jeho dopad na vnímání stáří ve společnosti, na fyziologické změny související s dlouhověkostí a s rizikem kognitivní manipulace. Prostor bude věnován specifikům komunikace se seniory obecně, specifikům komunikace se seniory s demencí a se sluchovým či zrakovým postižením. V závěru modulu si účastníci prakticky vyzkouší specifika komunikace hraním rolí.</p>			
Předpokládané výsledky výuky <p>Absolvent modulu bude schopen:</p> <ol style="list-style-type: none"> Rozvinout znalosti a dovednosti v oblasti verbální a neverbální komunikace se seniory, charakterizovat komunikační bariéry a projevy diskriminace v péči o seniory, popsat manipulaci v komunikaci se seniory, osvojit si specifika komunikace se seniory obecně, pochopit specifika komunikace se seniory trpícími demencí a s hendikepovanými seniory, při komunikaci se seniory používat komunikační desatero, osvojit si metody komunikace AAK (alternativní a augmentativní komunikace), pochopit zásady komunikace s osobami s demencí, se zrakovým a sluchovým postižením. 			
Učivo / obsah výuky <ul style="list-style-type: none"> Verbální a neverbální komunikace se seniory Komunikační bariéry - na straně klienta, pracovníka, prostředí, specifické obtíže, co by se nemělo objevit v rozhovoru Projevy diskriminace v péči o seniory - představy o stáří, nerealné hodnocení, úprava zevnějšku Manipulativní komunikace v péči o seniory - pozitivní, negativní, úmyslná, neúmyslná Specifika komunikace se seniory trpícími demencí a hendikepem Komunikační desatero Komunikace AAK (alternativní a augmentativní komunikace) 			
Postupy výuky <p>Výklad teorie, diskuse, video a prezentace. Praktický nácvik komunikačních dovedností. Vyučující sám volí odpovídající formu prezentace učiva podle tématu, které vyučuje.</p>			

Z hlediska vyučovacích metod může vyučující zvolit některou z metod slovních, názorných, praktických nebo aktivizačních.

Důraz je kladen na řízené rozhovory s účastníky vzdělání, diskuse i besedy.

Při výuce je využíváno moderní didaktické techniky, která umožňuje zpestřit výuku a využít výukové programy. Využívány jsou také techniky, které vedou k samostatnému učení a práci účastníků.

Je kladen důraz na dostatečné praktické procvičení komunikačních dovedností účastníků.

Cílem výše uvedených vyučovacích metod a forem výuky je podpořit aktivitu, spolupráci účastníků, rozvíjet samostatnost a zodpovědnost a podporovat rozvoj jejich komunikačních a personálních kompetencí.

Ukončení modulu

V průběhu výuky bude lektor pozorovat práci jednotlivých účastníků, na základě cíleného pozorování, řízeného rozhovoru (problémového dotazování) a výsledků dílčích činností a úkolů rozhodne, zda účastník dosáhl požadovaných výsledků, či zda jich nedosáhl.

Zhodnotí praktický výstup účastníka v komunikačních dovednostech dle připravených otázek.

Parametry pro hodnocení výsledků výuky

výsledek výuky	parametry pro hodnocení
a)	Věcná správnost a obsahová úplnost při komunikaci se seniory: vysvětlí požadavky na znalosti a dovednosti v oblasti verbální a neverbální komunikace se seniory
b)	charakterizuje komunikační bariéry a projevy diskriminace v péči o seniory
c)	popíše manipulaci při komunikaci se seniory
d)	popíše specifika komunikace se seniory
e)	popíše specifika komunikace se seniory trpícími demencí a hendikepem
f)	popíše specifika komunikace se seniory trpícími demencí a s hendikepovanými seniory

Doporučená literatura:

HOŠKOVÁ, Květoslava. Kognitivní aktivizace seniorů. Florence. 2012, 8(2), 5-6. ISSN 1801-464X.

JIRÁK, Roman a kol. Demence a jiné poruchy paměti: komunikace a každodenní péče. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 164 s. Sestra. ISBN 978-80-247-2454-6.

KALVACH, Zdeněk et al. Geriatrické syndromy a geriatrický pacient. Vyd. 1. Praha: Grada, 2008.

336 s. ISBN 978-80-247-2490-4.

SLOWIK, Josef.: Komunikace s lidmi s postižením. Praha: Portál 2010, ISBN 978-80-7367-691-1

POKORNÁ , Andrea: Komunikace se seniory. Praha: Grada 2010

VENGLÁŘOVÁ,M.: Problematická situace v péči o seniory. Praha: Grada 2007

SCHULER.M.,OSTER. P.: Geriatrie od A do Z pro sestry. Praha: Grada 2013, ISBN 978-80-247-3013-4

Název modulu	M3 Imobilita ve stáří		
Délka modulu	4 hodiny (3 hodiny teorie + 1 hodina praktického cvičení)		
Typ modulu	Povinný		
Stručná anotace vymezující cíle modulu <p>Cílem modulu je naučit účastníky zhodnocení současného stavu kvality života seniorů. V modulu jsou definovány jednotlivé pojmy vztahující se ke stáří a stárnutí. Jako nedílnou součástí hodnocení kvality života seniorů je klasifikace soběstačnosti a výkonnosti. Zde je zmíněna Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví. Cílem je, aby účastník pochopil příčiny a důsledky imobility. Je zde specifikován pojem dlouhodobé péče, gerontologická prevence, její cíl a jako hlavní faktor prevence duševní životosprávy ve stáří. Účastník by měl znát zásady prevence imobilizačního syndromu, kooperovat v multidisciplinárním týmu a komunikovat s klienty a jejich rodinami.</p>			
Předpokládané výsledky výuky <p>Absolvent modulu bude schopen:</p> <ol style="list-style-type: none"> Definovat stáří a projevy stárnutí, vyhodnotit stav soběstačnosti, vysvětlit pojem imobilizační syndrom a jeho vliv na orgánové soustavy, charakterizovat nebezpečí u nemocných v dlouhodobé a následné péči, navrhovat preventivní opatření ke zmírnění následků imobilizačního syndromu, spolupracovat s fyzioterapeutem a pochopit základní rehabilitační cvičení aktivizovat seniory, znát aktivizační metody, edukovat členy rodiny. 			
Učivo / obsah výuky ÚVOD <ul style="list-style-type: none"> • Problematika stáří • Klasifikace soběstačnosti • Imobilita, příčiny a důsledky • Imobilizační syndrom • Změny zahrnuté do imobilizačního syndromu • Dlouhodobá a následná péče • Prevence imobility <ul style="list-style-type: none"> - Rehabilitační ošetřovatelství - Aktivizace seniorů - Edukace a zapojení rodiny 			

Postupy výuky

Formy výuky:

- frontální,
- skupinové,
- kooperativní,
- individualizované.

Metody výuky:

- slovní (monologické, dialogické, práce s textem, písemné práce),
- názorně demonstrační (pozorování, předvádění, projekce) ,
- praktické (návuk praktických dovedností),
- samostatné práce účastníků,
- aktivizující (metody diskusí, situační, inscenační).

Za základní formy výuky je považováno frontální, skupinové a projektové vyučování.

Vyučující sám volí odpovídající formu prezentace učiva podle tématu, které vyučuje.

Z hlediska vyučovacích metod může vyučující zvolit některou z metod slovních, názorných, praktických nebo aktivizačních.

Důraz je kladen na řízené rozhovory s účastníky vzdělání, diskuse i besedy.

Při výuce je využívána moderní didaktická technika, která umožňuje zpestřit výuku a využít výukové programy. Využívány jsou také techniky, které vedou k samostatnému učení a práci účastníků.

Je kladen důraz na procvičení edukačních postupů a komunikativních dovedností účastníků.

Cílem projektového vyučování je schopnost účastníků pracovat samostatně i v týmu, získávat informace z různých zdrojů, pracovat s nimi, ověřovat si je, nacházet vztahy mezi jednotlivými předměty. Cílem výše uvedených vyučovacích metod a forem výuky je podpořit aktivitu, spolupráci účastníků, rozvíjet samostatnost a zodpovědnost a podporovat rozvoj jejich komunikativních a personálních kompetencí.

Ukončení modulu

V průběhu výuky bude lektor sledovat spolupráci účastníků, komunikaci ve skupinách, schopnost definovat problém a orientovat se v něm. Na základě diskuse a výsledků praktických činností a závěrečného testu rozhodne, zda účastník splnil podmínky ke zdárnému ukončení kurzu. Pokud lektor nebude přesvědčen, že účastník splnil všechny podmínky, zadá účastníkovi další samostatný úkol.

Parametry pro hodnocení výsledků výuky

výsledek výuky	parametry pro hodnocení
a)	Věcná správnost a obsahová úplnost charakteristiky imobilizačního syndromu:

	definuje stáří a projevy stárnutí
b)	vyhodnotí stav soběstačnosti
c)	vysvětlí pojem imobilizační syndrom a jeho vliv na orgánové soustavy
d)	charakterizuje nebezpečí u nemocných v dlouhodobé a následné péči
e)	navrhne preventivní opatření ke zmírnění následků imobilizačního syndromu
f)	popíše spolupráci s fyzioterapeutem a vysvětlí základní rehabilitační cvičení
g)	vysvětlí, jak aktivizovat seniory, popíše aktivizační metody
h)	navrhne, jak edukovat členy rodiny

Doporučená literatura

ČEVELA, Rostislav, Zdeněk KALVACH a Libuše ČELEDVÁ, Sociální gerontologie: úvod do problematiky, Praha 2012
 FORMÁNKOVÁ, P., L. MOTLOVÁ a K. SVĚCENÁ, Aktivizace imobilních seniorů v rezidenčních zařízeních jako součást komprehenzivní rehabilitace, 2011
 GURKOVÁ, Elena, Hodnocení kvality života: pro klinickou praxi a ošetrovatelský výzkum, Praha 2011
 HAŠKOVCOVÁ, Helena, Fenomén stáří, Praha 2010
 HAŠKOVCOVÁ, Helena, Sociální gerontologie, aneb, Senioři mezi námi, Praha 2012
 HOLCZEROVÁ, Vladimíra a Dagmar DVOŘÁČKOVÁ, Volnočasové aktivity pro seniory, Praha 2013
 HUDÁKOVÁ, Anna a Ľudmila MAJERNÍKOVÁ, Kvalita života seniorů v kontextu ošetrovatelství, Praha 2013
 JURÁSKOVÁ, Dana, Hospitalizace pacienta a jeho bezpečnost, Praha 2013.
 KLUSOŇOVÁ, Eva a Jana PITNEROVÁ, Rehabilitační ošetrování pacientů s těžkými poruchami hybnosti, Brno 2005
 MLÝNKOVÁ, Jana, Pečovatelství, Praha 2010
 POKORNÁ, Andrea, Ošetrovatelství v geriatrii: hodnotící nástroje, Praha 2013
 TOPINKOVÁ, Eva Geriatrie pro praxi, Praha 2003

Název modulu	M 4 Pády a nestabilita u seniorů		
Délka modulu	3 hodiny (2 hodiny teorie + 1 hodina praktického cvičení)		
Typ modulu	Povinný		
Stručná anotace vymezující cíle modulu			
<p>Cílem modulu je seznámit účastníky se specifickým problémem geriatric, čímž jsou pády, úrazy a nestabilita. Účastníci se seznámí s fenomenologií pádů jako nejčastějších příčin úrazů u seniorů, osvojí si definici pádu, naučí se rozeznávat jednotlivé příčiny a důsledky pádů. Součástí modulu je rozdělení rizikových faktorů při pádech a nestabilitě seniorů v domácí péči. Účastníci se naučí rozeznávat a aplikovat preventivní opatření v prostoru domácnosti. V modulu jsou specifikovány vhodné pohybové aktivity jako např. preventivní opatření pádů. Účastníci by měli dokázat kooperovat v multidisciplinárním týmu, komunikovat s klienty a jejich rodinami. Účastníci programu se seznámí s poradenstvím v oblasti kompenzačních a zdravotních pomůcek.</p>			
Předpokládané výsledky výuky			
<p>Absolvent modulu bude schopen:</p> <ol style="list-style-type: none"> Zdůvodnit význam nebezpečí a rizika pádů u seniorů jako specifické skupiny, rozdělit a popsat jednotlivé skupiny rizikových faktorů vzniku pádů a úrazů seniorů, popsat pád seniora jako symptom a uvést jednotlivé způsoby pádů, rozdělit a popsat příčiny pádů seniorů, vysvětlit důsledky pádů u křehkých seniorů, popsat riziková místa v bytě, zhodnotit stav domácnosti z hlediska nebezpečí úrazu a pádu, vysvětlit okruhy možné prevence vzniku pádů, popsat možné formy fyzické aktivity u mladších a starších seniorů jako preventivního nástroje, seznámit se s kompenzačními a zdravotními pomůckami. 			
Učivo / obsah výuky			
<ul style="list-style-type: none"> pády a úrazy jako specifický problém geriatric rizikové faktory úrazů seniorů, rozdělení do 4 skupin: biologické, behaviorální, environmentální, socioekonomické faktory definice pádů fenomenologie pádů příčiny pádů endogenní a exogenní důsledky pádů prevence pádů; sedm kritických okruhů v domácnosti pohybová aktivita jako prevence pádů možné intervence v prevenci úrazů seniorů 			
Postupy výuky			
formy:			

- frontální,
- skupinové,
- kooperativní,
- individualizované.

metody:

- slovní (monologické, dialogické, práce s textem),
- názorně demonstrační (pozorování, předvádění, projekce),
- praktické (nácvik praktických dovedností),
- samostatné práce účastníků,
- aktivizující (metody diskusní, situační, inscenační).

Důraz je kladen na řízené rozhovory s účastníky vzdělání, diskuse i besedy.

Při výuce je využívána moderní didaktická technika, která umožňuje zpestřit výuku a využít výukové programy. Využívány jsou také techniky, které vedou k samostatnému učení a práci účastníků.

Je kladen důraz na procvičení edukačních postupů a komunikativních dovedností účastníků. Cílem vyučování je podpořit schopnost účastníků pracovat samostatně i v týmu, získávat informace z různých zdrojů, pracovat s nimi, ověřovat si je, nacházet vztahy mezi jednotlivými tématy. Cílem výše uvedených vyučovacích metod a forem výuky je podpořit aktivitu, spolupráci účastníků, rozvíjet samostatnost a zodpovědnost a podporovat rozvoj jejich komunikativních a personálních kompetencí.

Ukončení modulu

V průběhu výuky bude lektor pozorovat práci jednotlivých účastníků, na základě cíleného pozorování, řízeného rozhovoru (problémového dotazování) a výsledků dílčích činností a úkolů rozhodne, zda účastník dosáhl požadovaných výsledků, či zda jich nedosáhl.

Pokud lektor nebude přesvědčen o tom, že účastník všech požadovaných výstupů modulu skutečně dosáhl, zadá účastníkovi úkol, na kterém účastník prokáže/neprokáže, že potřebnými výstupy disponuje.

Parametry pro hodnocení výsledků výuky

výsledek výuky	parametry pro hodnocení
a)	Zdůvodní význam nebezpečí a rizika pádů u seniorů jako specifické skupiny
b)	rozdělí a popíše jednotlivé skupiny rizikových faktorů vzniku pádů a úrazů seniorů
c)	popíše pád seniora jako symptom a uvede jednotlivé způsoby pádů
d)	rozdělí a popíše příčiny pádů seniorů

e)	vysvětlí důsledky pádů u křehkých seniorů
f)	popíše riziková místa v bytě, zhodnotí stav domácnosti z hlediska nebezpečí úrazu a pádu
g)	vysvětlí okruhy možné prevence vzniku pádů
h)	popíše možné formy fyzické aktivity u mladších a starších seniorů jako preventivního nástroje

Doporučená literatura

Čevela, R., Kalvach, Z., Čeledová, L.: Sociální gerontologie: úvod do problematiky. Praha, Karolinum, 2012

Haškovcová, H.: Manuálek sociální gerontologie. Brno. IDVPZ, 2002

Haškovcová, H.: Fenomén stáří. Praha, Grada Publishing, a.s., 2010

Haškovcová, H.: Sociální gerontologie, aneb senioři mezi námi. Praha, Grada Publishing, a.s., 2012

Holmerová, I.: Dlouhodobá péče. Praha, Grada Publishing, a.s., 2014

Jurásková, D.: Hospitalizace pacienta a jeho bezpečnost. Praha, ČAS, 2013

Kalvach, Z.: Geriatrické syndromy a geriatrický pacient. Grada Publishing, a.s., 2008

Mlýnková, J.: Péče o staré občany. Praha, Grada Publishing, a.s., 2011

Název modulu	M5 Týrání a zanedbávání seniorů		
Délka modulu	2 hodiny (2 hodiny teorie)		
Typ modulu	Povinný		
Stručná anotace vymezující cíle modulu <p>Cílem modulu je poskytnout účastníkům poznatky zaměřené na včasné rozpoznání seniora se znaky týrání a zneužívání, Elder Abuse and Neglect - EAN (špatné zacházení se starými lidmi) a následné volby intervencí k odvrácení, zmírnění a prevenci tohoto nežádoucího patologického jevu. Účastník se seznámí s principy týrání a zanedbávání seniorů a získá důležité informace o tom, jak postupovat při identifikaci problému.</p>			
Předpokládané výsledky výuky <p>Absolvent modulu bude schopen:</p> <ol style="list-style-type: none"> Vysvětlit pojmy Elder Abuse and Neglect , týrání a zanedbávání seniorů, identifikovat rizikové faktory vzniku týrání a zanedbávání seniorů, vyjmenovat formy a projevy týrání a zanedbávání seniorů, objasnit principy vyhledávání znaků násilí na seniorech, chápat úskalí pomoci seniorů jako obětí domácího násilí, navrhovat preventivní opatření vzniku týrání a zneužívání seniorů, plánovat ošetrovatelskou péči o seniory s respektováním jejich osobnosti a důstojnosti, charakterizovat formy pomoci obětím násilí. 			
Učivo / obsah výuky <ul style="list-style-type: none"> Vymezení pojmů, statistický přehled fenoménu Rizikové faktory vzniku týrání a zanedbávání seniorů Formy a projevy týrání a zanedbávání seniorů Diagnostika týrání a zanedbávání seniorů Ošetrovatelská péče o seniory s respektováním jejich osobnosti a důstojnosti Preventivní opatření Elder Abuse and Neglect a domácího násilí u seniorů Formy pomoci seniorům – obětím domácího násilí 			
Postupy výuky <p>Brainstorming na téma týrání a zneužívání seniorů, výklad teorie, prezentace případové studie (případy týrání a zneužívání seniorů), diskuse, řízená reflexe.</p>			
Ukončení modulu <p>V průběhu výuky bude lektor pozorovat práci jednotlivých účastníků, na základě cíleného pozorování, řízeného rozhovoru a výsledků dílčích činností a úkolů rozhodne, zda účastník dosáhl požadovaných výsledků, či zda jich nedosáhl.</p>			

Pokud lektor nebude přesvědčen o tom, že účastník všech požadovaných výstupů modulu skutečně dosáhl, zadá účastníkovi úkol, na kterém účastník prokáže/neprokáže, že potřebnými výstupy disponuje.

Parametry pro hodnocení výsledků výuky

výsledek výuky	parametry pro hodnocení
a)	Věcná správnost a obsahová úplnost při vymezování základní problematiky: vysvětlí pojmy Elder Abuse and Neglect , týrání a zanedbávání seniorů
b)	identifikuje rizikové faktory vzniku týrání a zanedbávání seniorů
c)	vyjmenuje formy a projevy týrání a zanedbávání seniorů
d)	objasní principy vyhledávání znaků násilí na seniorech
e)	popíše úskalí pomoci seniorů jako obětí domácího násilí
f)	navrhne preventivní opatření vzniku týrání a zneužívání seniorů
g)	naplánuje ošetrovatelskou péči o seniory s respektováním jejich osobnosti a důstojnosti
h)	charakterizuje formy pomoci obětím násilí

i)

Doporučená literatura

BURIÁNEK, J. A KOL. Domácí násilí – násilí na mužích a seniorech. Praha: Triton, 2006. 108 s. ISBN 80-7254-914-6.

BUŽGOVÁ, Radka Kateřina IVANOVÁ. Prevence týrání, zneužívání a zanedbávání seniorů v rezidenčních zařízeních. Prevence úrazů, otrav a násilí: odborný a vědecký časopis. 2007, roč. 3, č. 2, s. 176-182. ISSN: 1801-0261. Dostupné také z: <http://casopis-zsfju.zsf.jcu.cz/prevence-urazu-otrav-a-nasili/>

ČÍRTKOVÁ, Ludmila a Petra VITOUŠOVÁ. Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů: příručka pro pomáhající profese. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2014-2.

HONZÁK, František. Syndrom týraného a zanedbávaného seniora (EAN) u gerontopsychiatrických pacientů. Budoucnost péče o duševně nemocné v souvislostech. 2014, 283-284. ISBN 978-80-263-0702-0.

KALVACH, Zdeněk et al. Křehký pacient a primární péče. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 399 s. ISBN 978-80-247-4026-3.

KALVACH, Zdeněk et al. Geriatrické syndromy a geriatrický pacient. Vyd. 1. Praha: Grada, 2008. 336 s. ISBN 978-80-247-2490-4.

MARTINKOVÁ, M. Špatné zacházení s osobami pokročilého věku. Praha: Institut pro kriminologie a sociální prevenci, 2009. 98 s. ISBN 978-80-7338-087-8.

SÝKOROVÁ, Kateřina. Syndrom EAN. Jeho koncepce; formy, rizikové faktory a sociální kontext problému týrání seniorů. Třetí věk trojí optikou. 2005, 89-100.

TOŠNEROVÁ, T. Špatné zacházení se seniory a násilí v rodině. Praha: Univerzita Karlova, Ambulance pro poruchy paměti, 2002. 60 s. ISBN 80-238-9505-2.

Postavení a diskriminace seniorů v České republice: sborník z mezinárodní konference, kterou uspořádalo Ministerstvo práce a sociálních věcí ve spolupráci s Českou geriatrickou a gerontologickou společností v rámci XI. Celostátního gerontologického kongresu: v Hradci Králové dne 25. listopadu 2005. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2006. ISBN 80-86878-52-X.

<https://www.zachranny-kruh.cz/pro-verejnost/kriminalita-rizikove-chovani/kriminalita-pachana-na-seniorech/nasili-na-seniorech.html> [online]. [cit. 2019-02-17]

http://www.domaci-nasili.cz/wp-content/uploads/prehled_problemu.pdf [online]. [cit. 2019-02-17]

<http://bezpeciproseniory.cz/videogalerie/> [online]. [cit. 2019-02-17]

Název modulu	M6 Poruchy paměti seniorů		
Délka modulu	2 hodiny (1 hodina teorie + 1 hodina praktického cvičení)		
Typ modulu	Povinný		
Stručná anotace vymezující cíle modulu Modul poskytuje poznatky zaměřené na poruchy paměti seniorů, konkrétně na oblast příčin kognitivních poruch, druhů poruch paměti a využití terapeutických metod v ošetrovatelské praxi. Uchazeč se seznámí s principy ošetrovatelské péče o seniory s poruchou paměti a získá důležité informace o tom, jak identifikovat rizikové oblasti, jak vyhodnotit závažnost poruch a provádět jejich prevenci či zmírnit progresi.			
Předpokládané výsledky výuky Absolvent modulu bude schopen: <ol style="list-style-type: none"> Vysvětlit charakteristiku kognitivních funkcí (paměť), prezentovat epidemiologické údaje o výskytu poruch paměti seniorů, shrnout hlavní příčiny a rizikové faktory vzniku poruch paměti seniorů, vyjmenovat nejvýznamnější druhy poruch paměti seniorů, aplikovat diagnostické metody poruch paměti seniorů posoudit využitelnost terapeutických možností poruch paměti chápat význam preventivních opatření kognitivních poruch u seniorů, prakticky zrealizovat diagnostickou a terapeutickou metodu u seniorů v ošetrovatelské praxi. 			
Učivo / obsah výuky <ul style="list-style-type: none"> Paměť a typy paměti. Epidemiologie poruch paměti seniorů. Příčiny a rizikové faktory poruch paměti seniorů. Druhy poruch paměti seniorů. Diagnostika poruch paměti seniorů. Terapeutické možnosti poruch paměti seniorů, farmakologické - nefarmakologické Prevence poruch paměti seniorů. Specifika ošetrovatelské péče o seniory s poruchou paměti. 			
Postupy výuky Pětিলístek na téma poruchy paměti seniorů, výklad teorie, diskuse, praktický nácvik vybraných metod orientačního vyšetření paměti a nefarmakologického managementu poruch paměti (např. reminiscence, validace, kognitivní trénink, orientace realitou), řízená reflexe.			
Ukončení modulu			

V průběhu výuky bude lektor pozorovat práci jednotlivých účastníků, na základě cíleného pozorování, řízeného rozhovoru (problémového dotazování) a výsledků dílčích činností a úkolů rozhodne, zda účastník dosáhl požadovaných výsledků, či zda jich nedosáhl.

Pokud lektor nebude přesvědčen o tom, že účastník všech požadovaných výstupů modulu skutečně dosáhl, zadá účastníkovi demonstrovat ukázkou orientačního vyšetření paměti, na kterém účastník prokáže/neprokáže, že potřebnými výstupy disponuje.

Parametry pro hodnocení výsledků výuky

výsledek výuky	parametry pro hodnocení
a)	Věcná správnost a obsahová úplnost při charakteristice poruch paměti: Vysvětlí charakteristiku kognitivních funkcí (paměť)
b)	prezentuje epidemiologické údaje o výskytu poruch paměti seniorů
c)	shrne hlavní příčiny a rizikové faktory vzniku poruch paměti seniorů
d)	vyjmenuje nejvýznamnější druhy poruch paměti seniorů
e)	vysvětlí, jak aplikovat diagnostické metody poruch paměti seniorů
f)	posoudí využitelnost terapeutických možností poruch paměti
g)	vysvětlí význam preventivních opatření kognitivních poruch u seniorů
h)	prakticky předvede diagnostickou a terapeutickou metodu u seniorů v ošetrovatelské praxi.

Doporučená literatura pro lektory

BARTOŠ, Aleš a Miloslava RAISOVÁ. Testy a dotazníky pro vyšetřování kognitivních funkcí, nálady a soběstačnosti. Praha: Mladá fronta, 2015. Aeskulap. ISBN 978-80-204-3491-3.

BARTOŠ, Aleš. Netestuj, ale POBAV – písemné záměrné Pojmenování OBRÁZKŮ A jejich Vybavení jako krátká kognitivní zkouška. Česká a slovenská neurologie a neurochirurgie. 2016, 79(6), 671-679. ISSN 1210-7859. Dostupné také z: <http://www.prolekare.cz/ceska-slovenska-neurologie-clanek/netestuj-ale-pobav-pisemne-zamerne-pojmenovani-obrazku-a-jejich-vybaveni-jako-kratka-kognitivni-zkouska-59479>

HOŠKOVÁ, Květoslava. Kognitivní aktivizace seniorů. Florence. 2012, 8(2), 5-6. ISSN 1801-464X.

JAROŠOVÁ, Darja, K. ŠINDELOVÁ a Eva TOPINKOVÁ. Komplexní hodnocení seniorů v zařízeních dlouhodobé péče. Praktický lékař. 2012, 92(7), 396-400. ISSN 0032-6739. Dostupné také z: <http://www.prolekare.cz/prakticky-lekar-clanek/komplexni-hodnoceni-senioru-v-zarizenich-dlouhodob-pece-38735>

JIRÁK, Roman a kol. Demence a jiné poruchy paměti: komunikace a každodenní péče. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 164 s. Sestra. ISBN 978-80-247-2454-6.

KALVACH, Zdeněk et al. Geriatrické syndromy a geriatrický pacient. Vyd. 1. Praha: Grada, 2008. 336 s. ISBN 978-80-247-2490-4.

MUKNŠNÁBLOVÁ, Martina a Lenka WERNEROVÁ. Paměť a její poruchy ve stáří. Ošetřovatelská péče. 2014, 2014(1), 14-15. ISSN 2336-1603.

PUMRLOVÁ, Martina. Trénování paměti aneb aktivizace seniorů v LDN. Zdravotnické noviny. 2012, 61(7), 17. ISSN 1805-2355. Dostupné také z: <http://zdravi.euro.cz/archiv/mlada-fronta-zdravotnicke-noviny-zdn/covers>

VAŠÍŘOVÁ, Zuzana. Poruchy paměti u seniorů. Farmi news [online]. 2012, 9(1), 24-25 [cit. 2019-02-27]. ISSN 1214-5017. Dostupné z: http://www.edukafarm.cz/soubory/farminews-2012/1/24_pamet.pdf

VEPŘEKOVÁ, Blanka a Andrea POKORNÁ. Compliance starších nemocných s kognitivní poruchou. Vnitřní lékařství. 2013, 59(9), 794-799. ISSN 0042-773X. Dostupné také z: <http://www.prolekare.cz/vnitрни-lekarstvi-clanek/compliance-starsich-nemocnych-s-kognitivni-poruchou-41528>

ŽUCHOVÁ, Světlana. Možnosti testování paměti u seniorů. Gerontopsychiatrie. 2013, s. 39-46. ISBN 978-80-7262-873-5.

http://www.nudz.cz/adcentrum/dokumenty/pobav_test_desky_hrbet7mm_B_orez-all-m.pdf [online]. [cit. 2019-02-17].

Název modulu	M7 Inkontinence ve stáří		
Délka modulu	5 hodin (3 hodiny teorie + 2 hodiny praktického cvičení)		
Typ modulu	Povinný		
Stručná anotace vymezující cíle modulu <p>Cílem modulu je souhrnný přehled informací o problematice močové inkontinence ve stáří, definice, pojem, klasifikace, příčiny vzniku, diagnostika, terapie se zaměřením na kvalitu života seniorů s močovou inkontinencí. Cílem modulu Inkontinence ve stáří je naučit účastníky klasifikovat a vyhodnotit riziko inkontinence ve stáří. Účastník bude schopen ošetřovat nemocné s inkontinencí, bude znát veškerá rizika spojená s pomočováním u seniorů a tyto nemocné a jejich rodiny edukovat v této problematice.</p>			
Předpokládané výsledky výuky <p>Absolvent modulu bude schopen:</p> <ol style="list-style-type: none"> Definovat inkontinenci moči a vliv stárnutí na vznik inkontinence moči, popsat rizikové faktory vzniku inkontinence ve stáří, znát etiologii vzniku onemocnění, klasifikovat močovou inkontinenci, vyhodnotit klinický obraz a symptomy, znát diagnostické metody močové inkontinence, charakterizovat terapii a režimová opatření inkontinence moči, popsat komplikace močové inkontinence a posoudit možnosti prevence močové inkontinence, vysvětlit zásadní ošetrovatelskou problematiku u inkontinentních seniorů, včetně dodržování zásad BOZP, vybrat a používat vhodné pomůcky pro inkontinentní seniory, navrhnout možnost zlepšení kvality života seniorů s inkontinencí moči. 			
Učivo / obsah výuky <ul style="list-style-type: none"> Inkontinence moči ve stáří Vliv stárnutí na kontinenci moči Incidence a prevalence močové inkontinence Rizikové faktory Etiologie Klasifikace močové inkontinence a posouzení její závažnosti Typy inkontinence, klinický obraz a symptomy Diagnostika močové inkontinence Terapie močové inkontinence Komplikace močové inkontinence Prevence močové inkontinence Zásadní ošetrovatelská problematika u inkontinentních seniorů, zásady BOZP, Pomůcky pro močovou inkontinenci 			

- Možnosti zlepšení kvality života seniorů s močovou inkontinencí.

Postupy výuky

Formy:

- frontální
- skupinové
- kooperativní
- individualizované

Metody:

- slovní (monologické, dialogické, práce s textem, písemné práce)
- názorně demonstrační (pozorování, předvádění, projekce)
- praktické (návuk praktických dovedností)
- samostatné práce účastníků
- aktivizující (metody diskusní, situační, inscenační)

Za základní formy výuky je považováno frontální, skupinové a projektové vyučování.

Vyučující sám volí odpovídající formu prezentace učiva podle tématu, které vyučuje.

Z hlediska vyučovacích metod může vyučující zvolit některou z metod slovních, názorných, praktických nebo aktivizačních.

Důraz je kladen na řízené rozhovory s účastníky vzdělání, diskuse i besedy.

Při výuce je využíváno moderní didaktické techniky, která umožňuje zpestřit výuku a využít výukové programy. Využívány jsou také techniky, které vedou k samostatnému učení a práci účastníků.

Je kladen důraz na dostatečné praktické procvičení ošetrovatelských výkonů, edukačních postupů a komunikativních dovedností účastníků.

Cílem projektového vyučování je schopnost účastníků pracovat samostatně i v týmu, získávat informace z různých zdrojů, pracovat s nimi, ověřovat si je, nacházet vztahy mezi jednotlivými předměty. Cílem výše uvedených vyučovacích metod a forem výuky je podpořit aktivitu, spolupráci účastníků, rozvíjet samostatnost a zodpovědnost a, podporovat rozvoj jejich komunikativních a personálních kompetencí.

Ukončení modulu

V průběhu výuky bude lektor sledovat spolupráci účastníků, komunikaci ve skupinách, schopnost definovat a orientovat se v problému. Na základě diskuse a výsledků praktických činností a závěrečného testu rozhodne, zda účastník splnil podmínky ke zdárnému ukončení kurzu. Pokud lektor nebude přesvědčen, že účastník splnil všechny podmínky, zadá účastníkovi další samostatný úkol.

Parametry pro hodnocení výsledků výuky

Aktivní účast při výuce 80% docházky, písemný test, praktické cvičení

výsledek výuky	parametry pro hodnocení
a)	Věcná správnost a obsahová úplnost při vymezení základní problematiky: Definuje inkontinenci moči a vliv stárnutí na vznik inkontinence moči
b)	popíše rizikové faktory vzniku inkontinence ve stáří
c)	charakterizuje etiologii vzniku inkontinence moči
d)	klasifikuje močovou inkontinenci, vyhodnotí klinický obraz a symptomy
e)	vyjmenuje diagnostické metody močové inkontinence
f)	charakterizuje terapii a režimová opatření inkontinence moči
g)	popíše komplikace močové inkontinence a vysvětlí možnosti prevence močové inkontinence
h)	vysvětlí zásadní ošetrovatelskou problematiku u inkontinentních seniorů, včetně dodržování zásad bezpečnosti a zdraví při práci (BOZP)
i)	vybere a popíše použití vhodných pomůcek pro inkontinentní seniory
j)	popíše a navrhne možnost zlepšení kvality života seniorů s inkontinencí moči.

Doporučená literatura

ARCHALOUSOVÁ, Alexandra, aj. Ošetrovatelská péče, Praha 2006
 BAŠTECKÝ, Jaroslav, KUMPEL, Quido, VOJTĚCHOVSKÝ, Miloš. Gerontopsychiatrie, Praha 1994
 UŘENÍKOVÁ, Petra aj. Ošetrovatelství, 1999
 KALVACH, Zdeněk, ZADÁK, Zdeněk aj. Geriatrické syndromy a geriatrický pacient, Praha 2008
 KALVACH, Zdeněk, ZADÁK, Zdeněk aj. Geriatrie a gerontologie, Praha 2004
 KUBEŠOVÁ, Hana, WEBER, Pavel aj. Změny stárnoucího organismu z hlediska patofyziologie. Česká geriatrická revue, 2005
 MALÍKOVÁ, Eva. Péče o seniory pobytových sociálních zařízeních, Praha
 PACOVSKÝ, Vladimír. O stárnutí a stáří, Praha 1990
 TOPINKOVÁ, Eva. Geriatrie pro praxi, Praha 2005.
 WORKMAN, Barbara A., BENNETT, Clare L. Klíčové dovednosti sester, Praha 2006
 ČERMÁK, A., PACÍK, D. Inkontinence moči, Praha 2006

DVOŘÁČEK, J. a kol. Urologie, Praha 1998

GAJDOVÁ, L. O nemocech močového měchýře, aneb léčba inkontinence, Praha 2000

Název modulu	M 8 Syndrom dehydratace u seniorů		
Délka modulu	2 hodiny (2 hodiny teorie)		
Typ modulu	Povinný		
Stručná anotace vymezující cíle modulu <p>Cílem modulu je poskytnout účastníkům poznatky o specifikách upokojení potřeb hydratace seniorů se zaměřením na včasné rozpoznání seniora se znaky dehydratace a následné volby intervencí k odvrácení a prevenci tohoto stavu. Účastník se seznámí významem péče o pitný režim seniora a jeho dopadem na zdravotní stav.</p>			
Předpokládané výsledky výuky <p>Absolvent modulu bude schopen:</p> <ol style="list-style-type: none"> Vysvětlit specifika hydratace ve stáří, definovat pojem dehydratace, rozlišit druhy dehydratace, vysvětlit důsledky dehydratace na zdraví seniorů, posoudit stav bilance tekutin, objasnit možnosti léčby dehydratace u seniorů, chápat význam zajištění správného pitného režimu v ošetrovatelské péči o seniory, navrhnout preventivní opatření vzniku dehydratace u seniorů. 			
Učivo / obsah výuky <ul style="list-style-type: none"> Syndrom dehydratace u seniorů – příčina, typy dehydratace Projevy a důsledky dehydratace seniorů Monitoring hydratace Léčba dehydratace seniorů Význam správného pitného režimu Preventivní opatření dehydratace u seniorů 			
Postupy výuky <p>Brainstorming na téma pitný režim, výklad teorie, video prezentace (případy seniorů s příznaky dehydratace, subkutánní rehydratace), praktická demonstrace vhodných nápojů, diskuse, řízená reflexe.</p>			
Ukončení modulu <p>V průběhu výuky bude lektor pozorovat práci jednotlivých účastníků, na základě cíleného pozorování, řízeného rozhovoru a výsledků dílčích činností a úkolů rozhodne, zda účastník dosáhl požadovaných výsledků, či zda jich nedosáhl.</p>			

Pokud lektor nebude přesvědčen o tom, že účastník všech požadovaných výstupů modulu skutečně dosáhl, zadá účastníkovi demonstrovat metody zjištění stavu bilance tekutin, na kterém účastník prokáže/neprokáže, že potřebnými výstupy disponuje.

Parametry pro hodnocení výsledků výuky

výsledek výuky	parametry pro hodnocení
a)	Věcná správnost a obsahová úplnost při vymezení základní problematiky dehydratace: Vysvětlí specifika hydratace ve stáří
b)	definuje pojem dehydratace
c)	popíše druhy dehydratace
d)	vysvětlí důsledky dehydratace na zdraví seniora
e)	vysvětlí posouzení stavu bilance tekutin
f)	objasní možnosti léčby dehydratace u seniorů
g)	vysvětlí význam zajištění správného pitného režimu v ošetrovatelské péči o seniory
h)	navrhne preventivních opatření vzniku dehydratace u seniorů.

Doporučená literatura

HVĚZDOVÁ, Radka a Hana OCHTINSKÁ. Otázka dodržování pitného režimu u seniorů. Diagnóza v ošetrovatelství. Supplementum. 2014, 10(1), 1-2. ISSN 1801-1349.
 CHALOUPKOVÁ, K., I. ČÍŽKOVÁ a Jiřina PAVLÍČKOVÁ. Pitný režim v geriatrii. In: Geriatrie a gerontologie - cesta k soběstačnosti seniorů. 2008, s. 67. ISBN 9788025433065.
 JURAŠKOVÁ, Božena. Dehydratace - rizikový faktor onemocnění ve stáří. Česká geriatrická revue. 2003, 1(1), 17-19. ISSN 1214-0732.
 KALVACH, Zdeněk et al. Geriatrické syndromy a geriatrický pacient. Vyd. 1. Praha: Grada, 2008. 336 s. ISBN 978-80-247-2490-4.
 KUBEŠOVÁ, Hana, Pavel WEBER, Vlasta POLCAROVÁ, Jan MATĚJOVSKÝ a Jan ŠLAPÁK. Výživa

ve stáří. *Medicína pro praxi*. 2006, 3(3), 118-123. ISSN 1214-8687.

KUBEŠOVÁ, Hana. Pitný režim jako součást léčebného schématu u seniorů. *Geriatric a gerontologie*. 2012, 1(2), 85-90. ISSN 1805-4684. Dostupné také z: <http://www.mf.cz/produkty/geriatric-a-gerontologie/archiv/>

MARTINKOVÁ, Jana. Hydratácia u seniorov v zdravotníckom zariadení. In: *Cesta k modernímu ošetrovatelství*. 2016, 18, s. 118-122. ISBN 978-80-87347-23-2. Dostupné také z: http://toc.nkp.cz/NKC/200912/contents/nkc20092011548_1.pdf

MATĚJOVSKÁ KUBEŠOVÁ, Hana, a kol. Vybrané klinické stavy u seniorů: Úskalí diagnostiky a terapie. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2015. 216 s. ISBN 978-80-204-3394-7

NEJEDLÁ, Marie. Fyzikální vyšetření pro sestry. 2. vyd. Praha: Grada, 2015, 288 s. ISBN 978-80-247-4449-0.

POKORNÁ, Andrea, a kol. Ošetrovatelství v geriatrici: Hodnotící nástroje. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. 202 s., Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-4316-5.

PŘIBYL, Hugo. Lidské potřeby ve stáří. 1. vyd. Praha: Maxdorf, 2015. 96 s. ISBN 978-80-7345-437-1.

SCHULER, Matthias, a OSTER, Peter. Geriatric od A do Z pro sestry. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 336 s., Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-3013-4.

WEBEROVÁ, Dana, Hana KUBEŠOVÁ, Pavel WEBER, Vadym PRUDIUS, Vlasta POLCAROVÁ a Hana MELUZÍNOVÁ. Poruchy příjmu tekutin a iontové dysbalance ve stáří. In: *Vybrané klinické stavy u seniorů*. 2015, s. 137-147. ISBN 978-80-204-3394-7.

Název modulu	M 9 Syndrom teplotní zátěže a teplotního poškození ve stáří		
Délka modulu	2 hodiny (2 hodiny teorie)		
Typ modulu	Povinný		
Stručná anotace vymezující cíle modulu <p>Cílem modulu je vysvětlit nutnost udržování tepelné pohody u křehkých seniorů. Důraz je kladen na popis příčin a příznaků hypotermie a hypertermie. Cílem je naučit účastníky modulu správně ošetřovat seniory s poruchou termoregulace.</p>			
Předpokládané výsledky výuky <p>Absolvent modulu bude schopen:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Definovat stáří a projevy stárnutí, b) znát termoregulační mechanismy a vliv stresu na termoregulaci ve stáří, c) vysvětlit možnosti adaptace seniora na horké prostředí, d) uvést incidenci a prevalenci poškození z přehřátí, e) rozpoznat příznaky hypertermie, f) umět ošetřit seniora s teplotou a horečkou, g) charakterizovat poruchy termoregulace seniorů v chladu, h) rozpoznat příznaky hypotermie, i) ošetřit podchlazeného seniora, j) komunikovat a edukovat seniory a jejich rodiny o problému tepelných poškození, k) při ošetřování klientů dodržovat zásady bezpečnosti a zdraví při práci (BOZP). 			
Učivo / obsah výuky <ul style="list-style-type: none"> • Stáří a stárnutí • Regulace tělesné teploty • Involuční změny termoregulace • Adaptace seniora na horké prostředí • Incidence a prevalence poškození z přehřátí • Stres a termoregulace ve stáří • Ošetřování seniora se zvýšenou teplotou a horečkou • Poruchy termoregulace seniorů v chladu • Ošetřování podchlazeného seniora • Edukace seniorů a rodin v oblasti termoregulace • Zásady BOZP. 			
Postupy výuky <p>Formy:</p>			

- frontální
- skupinové
- kooperativní
- individualizované

Metody:

- slovní (monologické, dialogické, práce s textem, písemné práce)
- názorně demonstrační (pozorování, předvádění, projekce)
- praktické (návuk praktických dovedností)
- samostatné práce účastníků
- aktivizující (metody diskusí, situační, inscenační).

Za základní formy výuky je považováno frontální, skupinové a projektové vyučování. Vyučující sám volí odpovídající formu prezentace učiva podle tématu, které vyučuje. Z hlediska vyučovacích metod může vyučující zvolit některou z metod slovních, názorných, praktických nebo aktivizačních.

Důraz je kladen na řízené rozhovory s účastníky vzdělání, diskuse i besedy.

Při výuce je využíváno moderní didaktické techniky, která umožňuje zpestřit výuku a využít výukové programy. Využívány jsou také techniky, které vedou k samostatnému učení a práci účastníků.

Je kladen důraz na procvičení edukačních postupů a komunikativních dovedností účastníků. Cílem projektového vyučování je schopnost účastníků pracovat samostatně i v týmu, získávat informace z různých zdrojů, pracovat s nimi, ověřovat si je, nacházet vztahy mezi jednotlivými předměty. Cílem výše uvedených vyučovacích metod a forem výuky je podpořit aktivitu, spolupráci účastníků, rozvíjet samostatnost a zodpovědnost a, podporovat rozvoj jejich komunikativních a personálních kompetencí.

Ukončení modulu

V průběhu výuky bude lektor sledovat spolupráci účastníků, komunikaci ve skupinách, schopnost definovat a orientovat se v problému. Na základě diskuse a výsledků praktických činností a závěrečného testu rozhodne, zda účastník splnil podmínky ke zdárnému ukončení kurzu. Pokud lektor nebude přesvědčen, že účastník splnil všechny podmínky, zadá účastníkovi další samostatný úkol.

Parametry pro hodnocení výsledků výuky

výsledek výuky	parametry pro hodnocení
---------------------------	--------------------------------

a)	Věcná správnost a obsahová úplnost při vymezení základní problematiky termoregulace: Definuje stáří a projevy stárnutí
b)	popíše termoregulační mechanismy, vliv stresu na termoregulaci
c)	vysvětlí možnosti adaptace seniora na horké prostředí
d)	uvede incidenci a prevalenci poškození z přehřátí
e)	popíše, jak rozpozná příznaky hypertermie
f)	popíše zásady ošetření seniora se zvýšenou teplotou a horečkou
g)	charakterizuje poruchy termoregulace u seniorů v chladu
h)	popíše, jak rozpozná příznaky hypotermie
i)	popíše zásady ošetření seniora s hypotermií
i)	popíše, jak komunikovat a edukovat seniory a jejich rodiny o problému tepelných poškození
e)	popíše, jak bude dodržovat zásady bezpečnosti a zdraví při práci při ošetřování klientů.

Doporučená literatura

JUŘENÍKOVÁ, Petra aj. Ošetřovatelství, 1999
 KALVACH, Zdeněk, ZADÁK, Zdeněk aj. Geriatrické syndromy a geriatrický pacient, Praha 2008
 KALVACH, Zdeněk, ZADÁK, Zdeněk aj. Geriatrie a gerontologie, Praha 2004
 KUBEŠOVÁ, Hana, WEBER, Pavel aj. Změny stárnoucího organismu z hlediska patofyziologie. Česká geriatrická revue, 2005
 TOPINKOVÁ, Eva, Geriatrie pro praxi, Praha 2005
SCHULER Matthias, OSTER Peter, Geriatrie od A-Z pro sestry, Praha 2010

Název modulu	10 Sociální služby pro seniory		
Délka modulu	4 hodiny (2 hodiny teorie + 2 hodiny praktického cvičení)		
Typ modulu	Povinný		
Stručná anotace vymezující cíle modulu <p>Účastníci modulu se seznámí s nabídkou a možnostmi sociálních služeb pro seniora v domácí péči. Seznámí se s právní úpravou sociálních služeb a základními principy a cíli zákona o sociálních službách. Získají přehled o službách terénních, pobytových a ambulantních, o službách sociální péče a prevence a o sociálním poradenství. Cílem modulu je rovněž účastníkům poskytnout základní přehled o možnostech sociálního zabezpečení pro seniora v domácí péči, tj. o příspěvku na péči, na mobilitu a zvláštní pomůcku, o průkazu pro osoby se zdravotním postižením. Na modelových situacích si účastníci vyzkoušejí sociální šetření a aplikaci sociálních služeb pro konkrétního seniora.</p>			
Předpokládané výsledky výuky <p>Absolvent modulu bude schopen:</p> <ol style="list-style-type: none"> Popsat systém sociálních služeb v ČR, uvést základní principy a cíle zákona o sociálních službách, rozlišit sociální služby pobytové, ambulantní a terénní pro seniory rozlišit služby sociální péče, sociální prevence a poradenství popsat rozdíl mezi poskytovatelem a zřizovatelem sociální služby uvést základní ukazatele kvalitní sociální služby vyhledat konkrétní sociální službu v registru poskytovatelů předvést postup při žádosti o příspěvek na péči uvést základní kritéria sociálního šetření při řízení příspěvku na péči nabídnout konkrétní sociální službu pro vybraného seniora uvést základní dávky pro seniora v domácí péči v systému sociálního zabezpečení. 			
Učivo / obsah výuky <ul style="list-style-type: none"> Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, vyhláška č. 505/2006 Sb., základní principy zákona, cíle sociálních služeb; Druhy sociálních služeb pro seniory; služby sociální péče, služby sociální prevence, sociální poradenství; služby terénní, pobytové, ambulantní Poskytovatelé a zřizovatelé sociálních služeb; kraje, obce, neziskové organizace, fyzické osoby Příspěvek na péči; právní úprava; podmínky nároku na příspěvek na péči; výše příspěvku; řízení o přiznání příspěvku na péči; obsah sociálního šetření Možnosti dalších dávek pro seniory jako osob se zdravotním postižením; příspěvek na mobilitu; příspěvek na zvláštní pomůcku; průkaz osoby se zdravotním postižením Registr poskytovatelů sociálních služeb; sledování kvality poskytovaných služeb; inspekce sociálních služeb. 			

Postupy výuky

Formy:

- frontální
- skupinové
- kooperativní
- individualizované

Metody:

- slovní (monologické, dialogické, práce s textem)
- názorně demonstrační (pozorování, předvádění, projekce)
- praktické (návuk praktických dovedností)
- samostatné práce účastníků
- aktivizující (metody diskusí, situační, inscenační)

Modelová situace A)

Účastník modulu vypracuje řešení pro seniora s omezenou sebeobsluhou v jeho přirozeném prostředí v oblasti nabídky sociálních služeb a možných sociálních dávek.

Modelová situace B)

Účastník modulu vypracuje sociální šetření u seniora s omezenou sebeobsluhou v jeho přirozeném prostředí v rámci řízení o příspěvku na péči. Účastník zhodnotí deset oblastí každodenního života žadatele a určí výši příspěvku.

Ukončení modulu

V průběhu výuky bude lektor pozorovat práci jednotlivých účastníků, na základě cíleného pozorování, řízeného rozhovoru (problémového dotazování) a výsledků dílčích činností a úkolů rozhodne, zda účastník dosáhl požadovaných výsledků, či zda jich nedosáhl.

Pokud lektor nebude přesvědčen o tom, že účastník všech požadovaných výstupů modulu skutečně dosáhl, zadá účastníkovi úkol, na kterém účastník prokáže/neprokáže, že potřebnými výstupy disponuje.

Parametry pro hodnocení výsledků výuky

výsledek výuky	parametry pro hodnocení
a)	Věcná správnost a obsahová úplnost při vymezení základní problematiky sociálních služeb pro seniory: Popíše systém sociálních služeb v ČR
b)	uvede základní principy a cíle zákona o sociálních službách

c)	rozliší sociální služby pobytové, ambulantní a terénní pro seniory
d)	rozliší služby sociální péče, sociální prevence a poradenství
e)	popíše rozdíl mezi poskytovatelem a zřizovatelem sociální služby
f)	uvede základní ukazatele kvalitní sociální služby
g)	vyhledá konkrétní sociální službu v registru poskytovatelů
h)	popíše a předvede postup při žádosti o příspěvek na péči
i)	uvede základní kritéria sociálního šetření při řízení příspěvku na péči
j)	nabídne konkrétní sociální službu pro vybraného seniora
k)	uvede základní dávky pro seniora v domácí péči v systému sociálního zabezpečení
<p>Doporučená literatura</p> <p>Čevela, R., Kalvach, Z., Čeledová, L.: Sociální gerontologie: úvod do problematiky. Praha, Karolinum, 2012</p> <p>Haškovcová, H.: Manuálek sociální gerontologie. Brno. IDVPZ, 2002</p> <p>Haškovcová, H.: Fenomén stáří. Praha, Grada Publishing, a.s., 2010</p> <p>Haškovcová, H.: Sociální gerontologie, aneb senioři mezi námi. Praha, Grada Publishing, a.s., 2012</p> <p>Holmerová, I.: Dlouhodobá péče. Praha, Grada Publishing, a.s., 2014</p> <p>Jurásková, D.: Hospitalizace pacienta a jeho bezpečnost. Praha, ČAS, 2013</p> <p>Kalvach, Z.: Geriatrické syndromy a geriatrický pacient. Grada Publishing, a.s., 2008</p> <p>Mlýnková, J.: Péče o staré občany. Praha, Grada Publishing, a.s., 2011</p> <p>Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů</p> <p>Vyhláška č. 505/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů</p> <p>www.mpsv.cz</p> <p>www.uradprace.cz</p>	

Příloha č. 1 – Vzor Certifikát o absolvování programu dalšího vzdělávání

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Název a adresa vzdělávacího zařízení

CERTIFIKÁT

O ABSOLVOVÁNÍ PROGRAMU DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Senior v domácí péči

Jméno, příjmení, titul účastníka programu dalšího vzdělávání

Úspěšně absolvoval/a moduly:

- „Změny ve stáří“ v rozsahu 3 hodin,
- „Zásady komunikace s geriatrickým pacientem“ v rozsahu 4 hodin,
- „Imobilita ve stáří“ v rozsahu 4 hodin,
- „Pády a nestabilita u seniorů“ v rozsahu 4 hodin,
- „Týrání a zanedbávání seniorů“ v rozsahu 2 hodin,
- „Poruchy paměti seniorů“ v rozsahu 2 hodin,
- „Inkontinence ve stáří“ v rozsahu 5 hodin,
- „Syndrom dehydratace u seniorů“ v rozsahu 2 hodin,
- „Syndrom teplotní zátěže a teplotního poškození ve stáří“ v rozsahu 2 hodin
- „Sociální služby pro seniory“ v rozsahu 4 hodin., tj. celkově 32 hodin.

Místo, datum

Statutární zástupce vzdělávací instituce

Příloha č. 2 – Způsob zjišťování zpětné vazby od účastníků

Hodnocení programu dalšího vzdělávání – Senior v domácí péči

Prosíme o zhodnocení právě ukončeného programu dalšího vzdělávání.

U každého bodu označte odpověď příslušnou známkou jako ve škole (1 nejlepší - 5 nejhorší) a doplňte Vaše slovní hodnocení (klady a zápory).

1. Obsahová náplň programu dalšího vzdělávání celkově: 1 2 3 4 5

Slovní hodnocení .....

2. Obsahová náplň jednotlivých předmětů:

- Změny ve stáří	1 2 3 4 5
- Zásady komunikace s geriatrickým pacientem	1 2 3 4 5
- Imobilita ve stáří	1 2 3 4 5
- Pády a nestabilita u seniorů	1 2 3 4 5
- Týrání a zanedbávání seniorů	1 2 3 4 5
- Poruchy paměti seniorů	1 2 3 4 5
- Inkontinence ve stáří	1 2 3 4 5
- Syndrom dehydratace u seniorů	1 2 3 4 5
- Syndrom teplotní zátěže a teplotního poškození ve stáří	1 2 3 4 5
- Sociální služby pro seniory	1 2 3 4 5

Slovní hodnocení.....

3. Odborné znalosti lektorského týmu: 1 2 3 4 5

Slovní hodnocení.....

4. Prezentace lektorů: 1 2 3 4 5

Slovní hodnocení.....

5. Použité vyučovací metody: 1 2 3 4 5

Slovní hodnocení.....

6. Materiálně-technické zabezpečení programu dalšího vzdělávání: 1 2 3 4 5

Slovní hodnocení.....

7. Organizační zabezpečení programu dalšího vzdělávání: 1 2 3 4 5

Slovní hodnocení.....